

Suosikkikohteet valmiina sesonkiin
Turkki, Bulgaria ja Kreikka

Kesäloma on ovella ja rannat valmiina palveluineen. Millaista palvelua saa sinkkunainen Alanyassa? Kreikan ahdingossa tapaamme suomalaisen ravintolayrittäjän. Bulgariassa ihmettelemme, miksi sinne ei haluta kuten ennen vaikka matkoja saa pilkkahintaan? Vertailussa ovat myös matkailijan kannalta tärkeät hinnat.

Teksti ja kuvat: LEENA RANTAMAULA, ANNELI AULA ja JORMA AULA sekä TESTIRYHMÄ

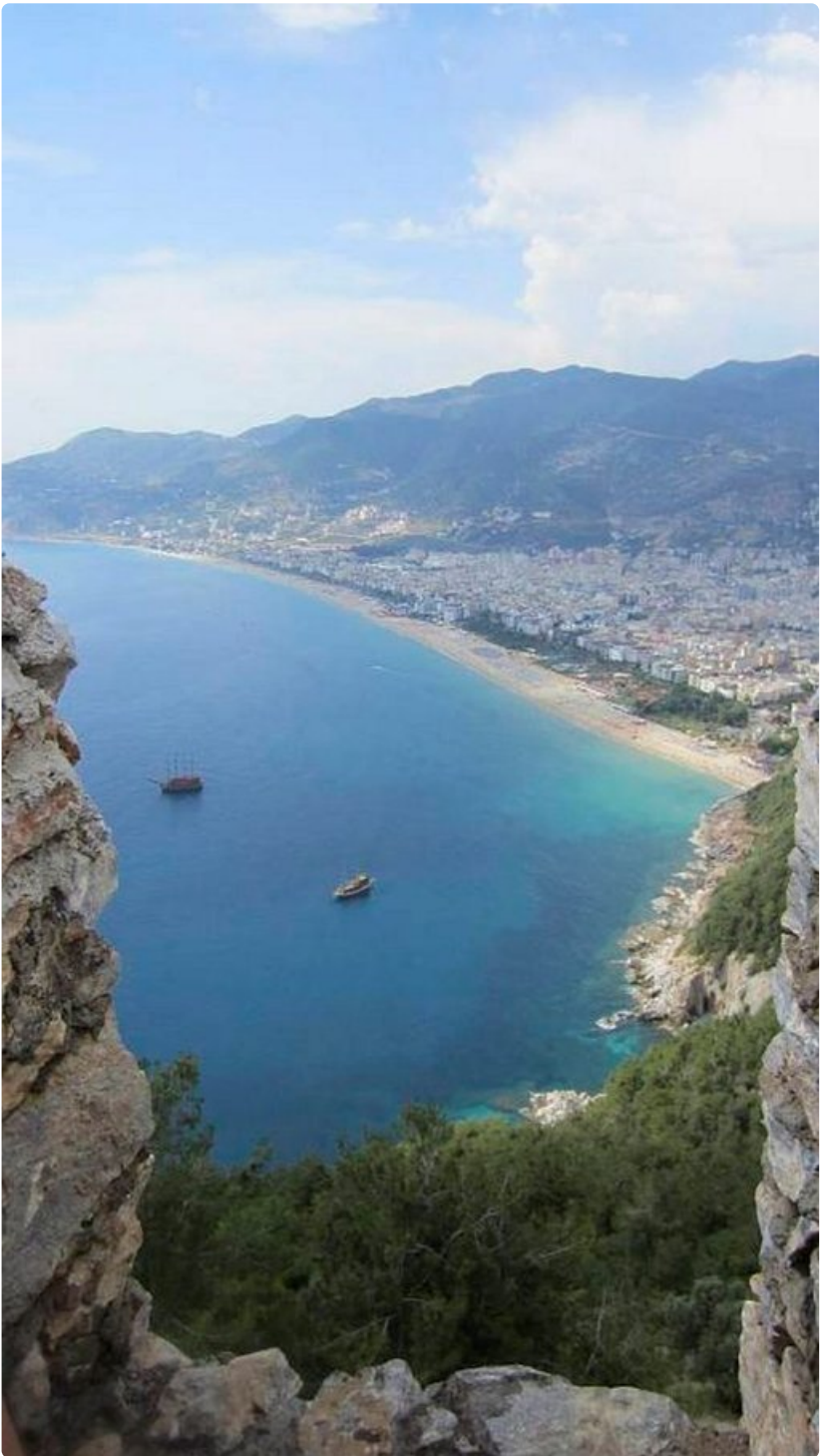
Turkki näyttäytyy yhä monelta osin miesten maana. Naisia näkee siivoojina, kauneushoitoloissa ja markettien kassoilla, mutta matkailijoiden pikkukaupat ja kojut ovat jurosta helppoheikkiin vaihtelevien miesten valtakuntia. Jos puodissa palvelee nainen, on palvelu ujon ystävällistä kun taas miesten meuhkaus voi olla jopa luotaantyydyttävää. Kyseessä on erilainen kaupantekokulttuuri, ja mitään ei tarvitse ostaa, jos ei halua. Huumorilla tilanteista lähtee hyvin mielin. Vaikka Alanyan kaupunki on kieltänyt kauppiaiden yliaktiivisen kaupankäynnin sakon ja myyntiluvan menetyksen uhalla, on basaarialueella markkinameininki. Perään huutelijoista ei tiedä, onko heidän asianaan edistää rihkaman, oluen vai pippuripihvin menekkiä. Tasokkaammissa liikkeissä henkilökunta toimii hillitymmen teetä tarjoten. Asioidessa on hyvä olla tarkkana. Basaarien hinnat ovat jopa kolminkertaisia todelliseen arvoon nähden, ja tinkiminen on osa kaupantekoa.

Pienen kuppilan ylläpitämiseen tarvitaan monta miestä. Tämä ei aina tarkoita, että palvelu olisi ripeää tai henkilökohtaista. Yksi ottaa tilauksen, toinen valmistaa, kolmas tuo, neljäs laskuttaa ja viides kantaa vaihtorahat. Palvelun tyyli vaihtelee, mutta niin myös matkailijoiden maku. Jotkut nauttivat tarjoilijan uteluista ja huulenheitosta, toiset välttelevät näitä. Eri alueilta ja samoilta kaduiltakin löytyy erihenkisiä paikkoja. Rannan ravintoloissa ilmapiiri on rennompaa, ja meren aaltoilu ja kevyt tuulenvire tasoittavat hälyä. Ravintoloitsija tuo näytille kaksi tuoretta kalaa, ja kysyy riittääkö yksi vai kypsentääkö hän molemmat. Huomaavainen ja rauhallinen palvelu voittaa kaavamaisen viitsailun. Rantakahvilassa ei hyväksytty korttia ja liirat ovat vähissä, mutta tiskaamaan ei silti joudu, vaan tarjoilija kehottaa maksamaan joku toinen päivä. Ravintolasta saa kuitenkin pyytämättä, kahviloista pyytäessä.

Paikallista ruokaa tarjoavissa ja paikallisten suosimissa lokant-ravintoloissa palvelu on asiallista, eikä lipevyydellä kuorutettua kuten kansainvälistä ruokaa tarjoavissa turistipaikoissa. Hintakin on huokeampi. Ruokalista voi tosin olla vain turkiksi, mutta kokki kertoilee mielellään mitä on tarjolla.

Rantatuolin ja varjon vuokrasta kuuttia ei saa pyytämälläkään. Rannoilla on siistiä lukuun ottamatta rantavedessä kelluvaa pikkuroskaa. Lomailija jättää jälkeensä jätettä. Pulloja ei kierrätetä, ja roskakonttien kapasiteetti on koetuksella. Puistossa vanha mies poimii käsin kuivuneita lehtiä nurmea rumentamasta. Paikalliset nauttivat kesästä puiden katveessa nurmella loikoillen, pitkin hihoin ja lahkein, eivätkä tunnu huomaavan ympärillä vellovaa, ranta-asuissa läpsyttävien lomalaisten massaa. Yleinen siisteys Alanyassa on hyvä. Yöaikaan julkisina käymälöinä toimivat sopeat haistaa, mutta asialla ovat todennäköisesti olleet juhlinta matkailijat.

Matkailutoimisto palvelee arkipäivisin Kleopatra-rannan läheisyydessä. Miespuolinen työntekijä tervehtii ovella kysymällä kansalaisuutta ja sitten suomeksi nimeä. Alanyan kartta löytyy näppärästi, ja työntekijä ei vain työnnä sitä käteen vaan avaa kartan ja näyttää sen hetkisen sijainnin. Hyviä käyntikohteita kysyttäessä hän yllättäen aloittaa kertomalla mihin aikaan pääsee töistä ja tarjoutumalla seuraksi. Vanhempi, asiallisemman olinen työntekijä puuttuu palveluun, ja ehdottaa vierailua Kale-linnoitukselle, Punaiseen torniin ja vanhalle telakalle. Kesken lauseen hän kääntyy, ja alkaa palvella äännekkäitä saksalaisrouvia. Ensimmäinen neuvoja on sillä välin kadonnut, mutta matkailutoimistosta poistuessa hän ilmestyy vielä ovella huutelemaan perään, että voisi lähteä seuraksi nähtävyyksille, ja

Turkin matkakohteissa on poikkeustilasta huolimatta näennäisesti rauhallista. Tänään

ottaapa muutamia askelia peräänkin kadulla. Varmistan parilla käännöksellä ja reippaalla askelluksella, että yli-innokas matkailuammatillainen karisee kannoilla.

Retkiä Alanyan ulkopuolelle myyvät paikalliset matkatoimistot. Pieniä toimistoja on siellä täällä ostos- ja ravintolakatujen varsilla. Palvelussa on vielä hiomisen varaa.

- Etkö muka halua parasta retkeä ja parhaita oppaita, koettaa retkimyyjiä painostaa.
- Älä ajattele liikaa, neuvotaan toisessa toimistossa.
- Tämä on hieno retki ja suosittelen sitä ehdottomasti, mutta jos et lähde retkelle niin lähdetkö syömään tai kahville huomenna?, tiedustellaan kolmannessa.

Lopputuloksen kannalta on yhdenentekevää, mistä toimistosta retkensä ostaa, sillä eri myyjien retkeläiset päätyvät todennäköisesti samaan bussiin. Ohjelmat ja aikataulut ovat synkronoituja, ja yhteistyötä tehdään jotta matkaan lähtisi täysi bussi usean vajaan sijaan.

Yksin matkustavalle tarjoutuu mahdollisuuksia tutustua paikallisiin helpommin, ja yksin maltaa käyttää hetken jutusteluun tuntemattoman kanssa. Seuraa saa halutessaan muista lomalaisista, tai kielitaitoisista paikallisista. Yksinmatkustava nainen voi myös varautua sanomaan kohteliaasti "ei kiitos" ei-toivotuille seuralaisille. Nähtävyyksillä yksin kulkevaa lähestyvät paikalliset perheet ja koululaisryhmät, jotka pyytävät nappaamaan kuvan seurueestaan. Ravintolassakaan yksinäistä ei ihmetellä, eikä ylihuomioida. Tuntuu jopa, että seurueita palvellaan nopeammin.

Atatürkin museossa on hämärää, sillä sähköt ovat poikki. Oppaan ja vahtimestarin virkaa hoitava mies hymyilee pahoittelevasti, mutta viitto silti peremmälle. Hän seuraa uteliaana museon ainoan kävijän kierrosta, ja esittää silloin tällöin kysymyksen kehnolla englannilla. Keskusteluyritykset jäävät lyhyeksi, sillä kysyjän kielitaito ei riitä vastausten ymmärtämiseen, mutta se ei näytä häntä lannistavan.

Kemal Atatürk vietti rakennuksessa yhden yön Alanyan-vierailullaan. Museon kiinnostavin anti on perinteisen, varakkaan alanyalaistalon esineistön ja elämäntyylin esittely. Kun lähtiessä vilkaisen karttaa, touhukas opas koettaa vielä kysyä minne olen matkalla neuvoakseen tietä.

Torilla pöydät notkuvat värikkäiden vihannes- ja hedelmäkekojen alla. Lähestyn erikoisen näköisiä, kirpsakan vihreitä kasviksia, jotka näyttävät pienen omenan ja ra'at tomaatin välimuodolta. Kysyessä myyjä ojentaa maistiaisen, ja maku paljastuu värin mukaiseksi, Kyseessä on erik, eli raaka luumu, joita turkkilaiset mielellään popsivat keväisin.

- Asutko täällä?, myyjä tiedustelee ja ojentaa samalla vekkulin näköisenä myös valkosipulia maistettavaksi.

Pudistan päätä molempiin, ja siirryn toiselle koululle ihmettelemään tomaattikilon huokeaa hintaa. Torilla satoa kauppaavat niin naiset kuin miehet, nuoret ja vanhat.

Pienissä ruokakaupoissa myyjien kielitaito on lähes poikkeuksetta keho. Hinnossa on suuri ero paikallisille suunnattujen isompien ruokakauppojen ja matkailijoita pyydystävien pienten kulmakauppojen välillä. Edullisemmin ostokset voi tehdä etäällä basaarialueesta. Rauhallisempien kaupunginosien pikkuliikkeissä matkailijaa palvellaan neutraalisti.

Kulmakioskissa mies ei ymmärrä mitä kuittia pyytävä matkailija haluaa. Hetkinen, hän sanoo ja nostaa luurin. Jatkan matkaa, mutta myyjä viittoon jäämään. Hän pyytää esittämään kysymyksen puhelimeen, mutta linjan toisessa päässä ei ymmärretä sen paremmin.

Toisessa puodissa myyjä tuohtuu kuittipyyynnöstä ja ihmettelee, miksi asiakas haluaisi kuitenkin pienestä ostoksesta. Kuitenkin saa.

Ruokakaupassa tiedustelen puotipojalta rinkelin hintaa. Hän nappaa hygieniantajusta piittaamatta rinkelin paljaaseen käteensä.

- Ai tämäkö? Se on 70 kurušta, hän vastaa.

Valitsen toisen muotoisen leivän. Nyt poika nostaa leivän pussiin metalliottimilla. Lienee syytä epäillä, että hygieniaketju ei ole aina aukoton.

Myyjät, tarjoilijat ja taksikuskit neuvovat ystävällisesti tietä kysyvälle, kunhan kielitaito riittää vastaamiseen. Taksissa mittari napsautettiin heti päälle, mutta kuitti tuli vasta pyydettyä.

Alanyan palvelukulttuuri on kirjava, ja parhaita neuvoja ja asiallisinta kohtelua ei saa välttämättä viralliselta taholta kuten matkailutoimistosta. Kohtalaisen tasalaatuisen ja vetäytyvään suomalaiseen palveluun tottunut voi joutua orientoitumaan eri tavalla luoviessaan ronskimmin kontaktia ottavien asiakaspalvelijoiden parissa. Yksin matkaava nainen saa todennäköisesti kahvittelevän lukuun ottamatta olla rauhassa.

suomalaisen matkanjärjestäjän oppaat vastaavat Facebookissa matkailijoiden kysymyksiin.

Lyhyt lento ja edullinen hinta vievät Bulgariaan

Bulgariassa ovat kaikki loman ainekset kohdallaan. Maailman edullisimmat majoitukset, lyhyt lentomatka ja taattu aurinko eivät kuitenkaan takaa suosiota. Juukalaiselle Leppäsen perheelle kaikki osui kohdalleen ja lapset vietiin ensimmäiselle aurinkolomalle lyhyen lentomatkan päähän Sunny Beachille.

Euroopan ylivoimaisesti edullisimmat hotellit löytyvät todellakin Bulgariasta. Hinnat ovat Hotels.comin vertailun mukaan edullisimpia jopa kaikkialla maailmassa, ainoastaan Kambodzassa majoittuu edullisemmin. Bulgariassa esimerkiksi omatoimimatkailija majoittuu keskimäärin 58 eurolla yö. Hinnat ovat laskeneet viime vuosista eivätkä valmismatkatkaan ole kalliita. Jopa alle 300 eurolla on myyty viikon valmismatkoja. Tämän matematiikan mukaan Bulgariaan matkustamalla säästää, sillä eläminen tässä maassa on vielä EU-aikanakin huomattavasti edullisempaa kuin Suomessa. Esimerkiksi lounaan saa alle viiden levan eli jopa alle kolmella eurolla ja 300 gramman pihvin alle kymmenellä levalla eli viidellä eurolla.

Kauden alussa palvelu on ystävällistä, mutta paikallisten ilmeet ovat suomalaissukuisia, suupielet alaspäin -tyyliä. Ilme voi tuntua tympeältä, vaikka tympeitä ei välttämättä halutakaan olla. Täällä on hyvä muistaa, että sitä saa mitä itsekin antaa ja bulgarialaisesta saa helposti myös keskustelukumppanin. Turkista poiketen Bulgariassa naiset hoitavan tarjoilijan ja myyjän työt. Sisäänheittäjiksi on palkattu puolestaan miehiä.

Aurinkorannikon elämä kiihtyy päivä päivältä kesän edetessä. Nuorisoporukka vaeltaa kovaäänisenä laukkuineen menopaikkojen lähellä oleviin hotelleihin. Illan myöhäisillä tunneilla nuorisojoukot vyöryvät läpi kaupungin lippunsa suuntaa noudattaen ja korvia huumaavaa meteliä pitäen. Väillä istutaan koko joukolla keskelle katua. Alkoholilla on osuus tämän joukon viihteen pidossa. Yli viisi vuotta oppaana toiminut tietää, että tänä kesänä on tullut uusia säännöksiä ympärivuotokautisen metelin lopettamiseksi. Kovimman jumputuksen pitää loppua viimeis tään puolilta öin, joten korvat voivat säästyä pahimmilta vaurioilta. Vaikka vieläkin yöllä on meteliä, voi sen todeta hieman lieventyneen parin vuoden takaisesta tilanteesta.

Rantaviiva on pian kansoitettu vesirajaan saakka. Täällä näkee monenlaista kulkijaa, yksi mies taivaltaa rantaa määrätietoisin näköisenä uimahousut puolitangossa. Lieneekö karannut nudistirannalta? Rantaravintolan parkkipaikalta ei juuri halpoja autoja löydy. Aston Martinin ja 700-sarjan bemareiden rinnalla on isoja mersuja ja Audeja. Rantaravintolan pitäminen näyttää näillä rannoilla olevan kannattavaa puuhaa. Eivätkä rannalla liikkumisen säännöt ole niin tiukat, etteikö auringonottajien reiteillä ja joukossa voisi huristella vanhalla kuorma-autolla. Samalla voi puhdistaa sen öljyyntyneen pohjan ylittämällä rantaan laskeutuvan jokiuoman, jota kulkevat myös auringonottajat.

Bulgariassa ei ole vielä euroa, vaan oma valuutta leva (BGN). Rahan vaihtamisessa kannattaa olla tarkkana. Kadun kulmilla tarjotaan yksityistä rahanvaihtoa. Varsinaisia vaihtokojuja on pitkin kaupunkia, mutta kaikista niistäkään ei kannata mennä euroja levaan vaihtamaan, sillä saattaa saada väärää valuttua tai ainakin huonoon vaihtokurssiin. Tosin kannattaa varoa myös rahanvaihtajia Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Siellä 50 eurolla saa 80 levaa, kun seuraavana päivänä Bulgariassa luotettavana tunnetun Grown-pankin tiskiltä samalla euromäärällä 95,50 levaa eli 20 prosenttia enemmän kuin suomalaiselta rahanvaihtajalta. Voisi kysyä, kuka ottaa ylisuuria palkkioita ja kurssivoittoja, bulgarialainen vai suomalainen rahanvaihtaja?

Hintojen vertaamista helpottaa se, että hinnan levoina voi puolittaa, jolloin saa tietoonsa hinnan euroina. Bulgariassa saa kuitenkin torialueita lukuun ottamatta yllättävänkin helposti ja kyselemättä. Ostokset lyödään kassakoneelle, joka tulostaa virallisen näköisen kuitin. Poikkeuksen tekevät paikalliset taksit, joilta kuittia ei saa edes pyytämällä. Miksi? - Sopii se, kun laitetaan hintaan lisää 50 prosenttia, taksimies selvittää. Valtiolta jää sievoinen summa verotuloja saamatta. Taksien hinnat eivät ole Bulgariassa edulliset esimerkiksi Espanjan hintoihin verrattuna. Aina kuitenkin kannattaa ennen matkaa sopia hinnasta, sillä huijaritakseja liikkuu myös Sunny Beachin kaduilla. Pahimmillaan voi joutua ryöstetyksi tai ainakin maksamaan ylihintaa. Luotettavan taksin maineessa ovat Tosko-merkillä ajavat taksit. Bussi on huomattavasti edullisempi tapa matkustaa. Levalla pääsee pitkälle ja samalla voi aistia palasen muutakin kuin turistikylän

elämää.

Opastettuja retkiä on alueella tarjolla vaikka viikon jokaiselle päivälle. Nuorisolle on vaahobileitä ja aurinkoristeilyjä. Historiallinen Nessebar on tutustumisen arvoinen Unescon maailmanperintökohde, myös Turkin Istanbuliin ja Bulgarian pääkaupunkiin Sofiaan tehdään kahden päivän retkiä. Sozopolin kalastajakylässä voi aistia paikallista elämää, ja rantaelämään tuo vaihtelua Aquapark tai mönkijämatka Balkaninvuorten luontoon.

Eija, Janne sekä Enni ja Santtu Leppänen tulivat koko joukolla ensimmäistä kertaa aurinkoon. Sunny Beachin valintaan päädyttiin lyhyen lentomatkan ja matkan edullisuuden vuoksi. Pohjois-Karjalasta tultiin ensiksi Helsinkiin ja sieltä vajaan kolmen tunnin lennolla Burgasiin ja Sunny Beachille.

- Rannasta, auringosta ja hiekkarannoista täällä nautitaan, Eija selvittää.

Suomalaisia arvostetaan Bulgariassa miellyttävinä vieraina, eivätkä suomalaiset näy erityisen silmiinpistävänä ryhmänä edes halvan alkoholin maassa toisin kuin äänekkäät kansainväliset nuorisoporukat. Paikallisen viisauden mukaan Bulgarian kansallisjuoma rakiaa kun nauttii päivässä annoksen niin elää satavuotiaaksi. Liekö viisaus, sillä bulgariaisten keski-ikä on vain 69 vuotta.

Rodos

Suomalaisella sisulla ruokaa pöytään Rodoksella

Tähän on EU:ssa tultu. Sitkeät 1970- ja 1980-luvuilla maahan naidut suomalaisnaiset eivät ole antaneet periksi lamalle ja kurjuudelle. Monet heistä pyörittävät bisnestä eivätkä voihi kansakunnan tilaa tai osoita mieltään kaduilla. He palvelevat!

Falirakissa tavernaa pitävä **Sinikka Pernu-Andrikou** on yksi heistä. Sinikka lähti 28 vuotta sitten sekavissa tunteissa lähes vastentahtoisesti lomalle Rodokselle mukanaan pieni poikansa. Työrupeama Lapin perukoilla ravintola Pohjanhovin tarjoilijana loppui, kun väki pantiin pakkolomalle.

Rodokselle päästyään Sinikka kohtasi samana iltana diskossa tulevan puolisonsa, jonka kanssa meni naimisiin ja perheeseen syntyi kaksi tyttöä.

- Poikanikin mieheni otti ystävälliseen kreikkalaiseen tapaan kuin omakseen, ovat oikeasti kuin isä ja poika, Sinikka sanoo. Andrikou työskenteli hovimestarina Hiltonissa kymmenen vuotta, jona aikana kypsyi haave omasta tavernasta. Haave toteutui ja nyt on takana jo yhdeksän vuotta yrittäjänä Kreikassa.

Taverna Cavosissa, minuutin kävelymatkan päässä Falirakin satamasta työskentelevät omistajan lisäksi lapset puolisoineen ja kaksi vierasta. Puolisolla on oma LVI-alan yritys ja lisätienestinä hevosajeluja matkailijoille, kun rakentaminen on taantumassa. Kreikan huonosta taloustilanteesta kärsii erityisesti keskiluokka. Tytöistä nuorempi, Liza on tanssinopettaja, mutta työtön. Sofianna on kampaaja ja ja tekee myös kokin töitä tavernan keittiössä. - Kovasti täällä on yritettävä, mutta on onni, että minulla on tarjota työtä lapsille ja heidän puolisoilleen. Noin 80 prosenttia kreikkalaisista tekee kahta työtä, mikä on pakko, jotta tulisi toimeen, Andrikou kertoo.

Sisukas nainen tekee täyttä työpäivää sesonkina, talviviikonloppuisin perjantaista sunnuntaihin taverna on avoinna paikallisille. Perheellä on Iksian kodissa lisäksi aasi ja kolme hevosta, joten työtä kyllä riittää. Elääkseen on tehtävä lujasti töitä, sillä esimerkiksi kokopäivätyöstä pankissa maksetaan vain 430 euroa kuukaudessa. Kun kaksion vuokra on 380 euroa, ei elämiseen paljon jäisi ilman lisätöitä. Mutta nyt matkailuyrittäjät näkevät valoa tunnelin päässä, sillä kesäksi on luvattu paljon matkailijoita.

- On sääli, että sesonki kestää vain seitsemän kuukautta, jona aikana on tehtävä koko vuoden tili. Meillä on mahtavat ilmat talvella, jolloin lämpötila on noin 24 astetta. Sesonki voisi aivan hyvin jatkua aina joulun saakka, jos vain lentoja olisi tarjolla, Andrikou ihmettelee.

Suomenkieliselle matkailijalle Rodos on helppo kohde; suomalaisravintoloita on useita, ruokalistat ovat suomeksi ja kauppiaat osaavat muutaman sanan suomea. Tosin muutamat luettelevat kaikki osaamansa fraasit tuskin edes tietäen niiden merkitystä. "Anteksi, anteksi, ole huva, kiitos", kuuluu Rodoksen illassa. Oppaat varoittavat ravintoloiden sisäänheittäjistä, jotka kisailevat matkailijoiden euroista erityisesti Hippokrateen aukiolla. Muuan matkailija maksoi oluestaan 15 euroa. Täältä löytyy siis yllättäen

myös huijareita eli varokaa Hippokrateen aukiolla. Tilatessa on viisasta kertoa, haluaako ison vai pienen oluen ja tarkistaa hinta ennen tilaamista.

- Pieni olut voi olla yhden litran, iso olut jopa kolme litraa ja hinta sen mukainen. Tarjoilija tosin kehottaa "maksaa later" tai "Suomi maksaa", joka sisältää ironisen huomautuksen Suomen maksamista tukirahoista. Ei pidä maksaa koskaan ennen kun on saanut laskun eikä juomarahakaan ole pakollinen, mutta hyvästä palvelusta voi antaa korkeintaan kymmenen prosenttia laskun loppusummasta.

Kreikan kuittikäytäntö on kohentumassa ja jopa torikauppiaalta saa kuitin. Aina on kuitenkin poikkeuksia ja suomalaisten suosimassa Ellin yökerhossa sai kuitin juomatilauksesta vain napakasti pyytämällä, minkä jälkeen tarjoilija ei enää vilkaissutkaan "hankaliin asiakkaisiinsa". Useiden ja ennen kaikkea humalaisten asiakkaiden laskun summan tarjoilija supisi maksajan korvaan kaverillisesti. Kuitti annettiin automaattisesti kaupoissa, apteekissa, kampaamossa ja sen sai jopa rannalla. Taksit sen sijaan suhaavat edestakaisin kuitteja kirjoittamatta ja taksamittari laitettiin päälle vasta pyynnöstä.

Rodoksella on suhteellisen siistiä, joskin edelliskesän romua lojui vielä rantakadun tuntumassa ja aamuisin jäteastioiden ympäristössä oli siistimisen tarvetta. Ravintoloiden vessat eivät aina kiitosta ansaitse.

Hotellin aamiaisella ruuat ja juomat loppuivat usein satojen asiakkaiden nauttiessa aamiaista.

Ainoat ötökät, joskin kiusalliset, olivat näkymättömiä ja söivät nilkoihin ja käsivarsiin pieniä kutiavia paukamia terassi-illallisella.

Kaupungista pääsee bussilla kätevästi ja edullisesti lähikyltiin. Kannattaa tarkistaa myös bussin paluuaikataulu, jotta pääsee yöksi takaisin. Bussit ovat siistejä ja kuljettaja ohjaa pysäkille jäävän matkailijan jopa kulkemaan oikeaan suuntaan. Esimerkiksi bussimatka Falirakiin maksaa vain 2,20 euroa suuntaansa ja takaisin Mandrakin satamaan voi palata vaikka laivalla alle kymmenellä eurolla.

Kaupunkijunalla matkataan Vanhaankaupunkiin, Monte Smithin kukkulalla olevan Apollonin temppelille tai ihailemaan panoraamamaisemia viidellä eurolla. Kaksikerrosbussi kiertää saman reitin aamupäivällä 12 euron hintaan ja iltpäivällä hop on hop off -ajelu maksaa yhdeksän euroa.

Kun Rodoksen kaupungin ehdoton ykköskohde, Vanhakaupunki, on koluttu, voi lähteä laivalla lähisaarille tai Marmarikseen matkanjärjestäjän tai edullisemmin paikallisen yrityksen mukana kansainväliselle retkelle.

Kävellen liikuttaessa kannattaa katsoa mihin astuu, sillä jalankulkuteillä voi olla monttuja. Sellaiseen astuessa saattaa olkapää mennä sijoiltaan, käsi murtua ja saada vielä mustan silmän, kuten eräälle suomalaisrouvalle kävi. Suojateillä eivät autoilijat, mo-poiilijat ja moottoripyöräilijät kunnioita jalankulkijaa eivätkä kypäräpakkoakaan.

Ilmaiset verkkoyhteydet ovat tarjolla monissa ravintoloissa ja hotellien auloissa, huoneisiin yhteydet eivät yleensä kuitenkaan ulotu. Posti kulkee nopeimmillaan 4-6 päivää ja hitaimmillaan kolme viikkoa. Jos haluaa lähettää perinteisen postikortin, kannattaa se tehdä heti. Rodoksen aurinko ottaa matkailijan eikä aurinkoon kannata unohtua makaamaan. Vettä on juotava runsaasti ja herkullisesta pita-leivästä saa sopivasti suoloja.

